

Debesuota, diena 35°, naktį 20°
Saulė teka 6:59, leidžiasi 4:21.

VOL. LVIII

Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
CHICAGO, ILL., 60637

Gratis

0, III. — Ketvirtadienis, Gruodžio-December 2 d., 1971 m.

Kaina 15c

The Fast and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1729 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

283

RUMUNIJAI DUODAMOS AMERIKOS PASKOLOS

INDIJA NESIRENGIA ATITRAUKTI SAVO KARIUOMENĖS NUO SIENOS

NEW DELHI. — Indijos premjerė Gandhi viešojo kalboje, parlamente, atmetė Amerikos apeliavimą atitraukti nuo Pakistano sienos karines jėgas. Ji atsakė į šį pasiūlymą savo reikalavimu, kad Pakistanas vyriausybė išvežtų visus kareivius iš Rytinio Pakistano, kur bengalai kovoja už savo teises. Pakistanas kariuomenės buvimas Rytiniame Pakistane jau pats savaime yra grėsmė Indijos saugumui, pareiškė Gandhi. Indija negalinti sumąžinti savo budrumo ar atitraukti kareivių, kol Pakistanas grėsmė nebus pašalinta. Indija negalinti leisti sunaikinti savo kaimynų bengalų.

Premjerė pasmerkė nuolatinius Pakistano bandymus visą reikalą sutarptautinti, darant įspūdį, kad visas klausimas liečia tik Indijos ir Pakistano santykius, kada jis liečia Pakistano santykius su sukilusiais bengalais. Indijos kariniai daliniai negali būti atitraukti, nes Indija paaištyje jau du sykius buvo nejučiomis Pakistano užpulta. Indija remia Bengalijos žmonių kovą prieš svetimus pakistaniečius, užtikrino Gandhi.

Pakistanas paskelbė, kad Indijos daliniai pradėjo naują žygį į Rytų Pakistaną Balurghat miesto kryptimi. Indai turėjo didelių nuostolių, nors Pakistanas daliniai truputį turėjo pasitraukti.

Rytų Pakistane Indija turi didelę persvarą ginklais ir kareiviais, nes nedidelė Pakistano 80,000 vyrų armija yra išsklaidyta po plačią teritoriją. Pakistanas geriausias divizionas yra vakaruose, prie Kasmito sienos. Jei Indijos padėdami bengalų kovotojai išvartys pakistaniečius iš Rytų Pakistano, Pakistanas vyriausybė gali nutarti pradėti žygį vakaruose, kur yra pagrindinės jo jėgos.

Indija paskelbė, kad nuo šeštadienio indai sunaikino 5 Pakistano tankus. Indijos šarvuotųjų brigados yra ginkluotos sovietų gamybos T-55, vidutinio svorio tankais, kada Pakistanas rytinėje provincijoje turi lengvuosius Chaffe amerikiečių tankus, kurių Amerikos kariuomenė nebenaudoja jau nuo 1947 metų. Chaffe tankai negali atlaikyti daug didesnių T-55 tankų, kurių šarvai storesni ir daug didesni ginklai. Indija skelbia, kad Pakistanas savo šarvuotus nuo pasienio, po pirmų kautynių atitraukė.

Čilės darbininkai neklauso valdžios

SANTIAGO. — Čilės marksistų vyriausybė turi daug sunkumų su darbininkija, nors vyriausybė giriasi atstovaujanti darbininkų interesams. Komunistų agitatoriai didžiausiuose Čilės popieriaus fabrike bandė suorganizuoti politinį streiką, kuris turėjo pademonstruoti Čilės turėjusio darbininkų reikalavimą nacionalizuoti popieriaus pramonę. Puente Alto mieste Pappes y Cartones fabrike darbininkų susirinkimas griežtai atmetė streiką ir jėga išmetė komunistus iš fabriko rajono.

Chuquimata vario kasykloje apie 8,000 darbininkų savo atstovais į Čilės darbo unių kongresą išrinko delegatus — visus krikščionius demokratų partijos žmones. Darbininkai reikalauja didelių algų pakėlimų ir grąsina sausio mėnesį pradėti visose vario kasyklose streikus.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Valsitybės departamentas skelbia, kad Amerika savo naujoje sutartyje su Panama, daug teisų kanalo zonoje perduos Panamos vyriausybei.

NEW YORKAS. — Šiaurės Vietname laikomų amerikiečių belaisvių giminės lankėsi Jungtinėse Tautose ir prašė Danijos, Kanados, Jugoslavijos, Rumunijos ambasadorių pagalbos paveikiant Hanojaus valdžią, kad ji žmoniskiau laikytų belaisvius.

OTTAWA. — Kanadoje buvo rasti labai seni, gal 20,000 metų senumo mastadono dramblio griaučiai. Kaulai rasti Britų Kolumbijoje, Bahine ežero apylinkėse.

NEW YORKAS. — Izraelio ambasadorius Jungtinėse Tautose Tekoah susitiko su švedų diplomatu Jarringu, JT specialiu atstovu Viduriniųjų Rytų reikalams.

TOKIJO. — Kinijos reikalų specialistai jau neabejoja, kad buvęs gynybos ministras, komunistų partijos vicepirmininkas ir oficialus Mao įpdinis Lin Piao yra pažemintas, išmestas. Trys svarbiausi Kinijos žurnalai: karinių, teoretinių partijos reikalų ir politikos rašė apie Kinijos vadovybės problemas, tačiau nė vienas neminėjo Lin Piao vardą.

Urugvajaus prezidento rinkimus laimėjo senoji prezidento Pacheco Areco parinktas kandidatės Juan Maria Bordaberry.

Doubledy ir ko. leidykla padarė sutartį su ponu Rose Kennedy, prezidento Kennedžio motina, išleisti jos atsiminimus. Ji gaus šalpos tikslams 1,525,000 dol. Kennedienė jau rašo atsiminimus ir autobiografiją vėnerius metus. Jie bus baigti ateinančiais metais. Autorė yra jau 81 metų amžiaus.

Britų derybos dėl žuklės teisių

BRIUSELIS. — Britanija negali susitarti su Bendrosios Europos Rinkos valstybėmis dėl žuklės teisių prie britų salų. Panašiai kaip ir Norvegija, Britanija nori išsiderėti sau išimties teisę, kad Europos žvejai ir toliau laikytųsi teritorinių vandens taisyklės ir neįvežtų prie britų krantų. Rinkos valstybių žvejai laisvai žvejoja visuose rinkos narių vandenys. Norvegija jau paskelbė, kad ji niekam neleis žvejoti savo žuvin-gose pakrantėse ir geriau visai atsisakyti rinkos narių teisių, jei nebus jai padaryta išimtis.

Rinkos valstybės sutinka, kad Britanija, Airija ir Danija per-

Hughes Aircraft įmonė Kalifornijoje pagaminė naują plastmasinę makštį naujoms armijos raketoms. Šią lengvos medžiagos ir pigią dėžę tikrina inžinieriai Keller ir Orłowski.

IZRAELIS PRAŠO AMERIKOS PARAMOS

Golda Meir vėl Washingtone

WASHINGTONAS. — Izraelio premjerė Golda Meir šiandien atvyksta į Washingtoną pabandyti sustiprinti Amerikos-Izraelio karinių ir diplomatinį ryšius. Paskutiniu metu tie ryšiai pablogėjo. Izraelis atmetė ne tik Jungtinių Tautų tarpininko Jarringo pastangas, bet atmetė ir valstybės sekretoriaus Rogers planą rasti Viduriniuose Rytuose nors laikiną, dalinį sprendimą, atidant Suez kanalą. Golda Meir paklausė aiškiai Amerikos vyriausybės, ar konflikto atveju Amerika bus pasirošusi panaudoti savo įtaką ir prilaikyti Sovietų Sąjungą nuo tiesioginio įsikišimo prieš Izraelį. Vienas svarbus Izraelio užsienio reikalų ministerijos pareigūnas neseniai pareiškė: "Mes žinome, kad mes galime sutvarkyti arabus, tačiau mums reikia žinoti, ar Amerika yra pasirošusi sutvarkyti rusus, jei tie įsikištų į būsimą konfliktą."

Pradžioje Izraelis planavo prašyti Amerikos pasirašyti su Izraeliu saugumo ir savitarpės pagalbos paktą, tačiau apsigalvojo, pamatė, kad tokie įsipareigojimai nesurastų daug rėmėjų Amerikos kongrese. Izraelis siekia pastovaus ir nuolatinio Amerikos ginklų tiekimo.

Premjerė Meir, kalbėdama Izraelio darbo partijos konferencijoje, pareiškė: "Jei arabai mus užpuols, mes laimėsime, tačiau už tą pergalę mes turėsime sumokėti nemažą kainą. Juo mažiau lėktuvų mes turėsime, tuo ta kaina bus didesnė žmonių gyvybėmis. Ar gali mūsų draugai imtis tokios didelės atsakomybės?"

Golda Meir išbuš Amerikoje dvi savaites. Ji, po pasitarimų su prezidentu Nixonu, važinėję po Ameriką, bandydama sukelti simpatijas ir paramos Izraeliui jausmus.

dešimt metų turėtų teritorinius vandenius ir žada neįvežti prie jų krantų arčiau kaip 6 mylios nuo kranto. Tačiau rinkos valstybės nenori tokios išimties palikti amžinai. Britanijos krantų žuklės klausimas vėl bus svarstomas gruodžio 11 d.

Britanijai labai svarbu šį klausimą palankiai išspręsti, nes apie 30 parlamento narių, konservatorių, atstovauja parlamentinė žvejų uostams. Atstovai pagrąsino, kad jie nebusuos už įstojimą į rinką, jei Britanija perduos europiečiams savo žvejų privilegijas.

Paskyrė naują marinų vadą

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskyrė naują marinų komendantą gen. Robert Cushman, kuris pakeis atsargon išeinantį gen. Leonard Champman. Tas paskyrimas nustebino karinius sluoksnius, nes buvo laukiama, kad komendantą pareigas gaus arba dabartinis pavaduotojas gen. Raymond Davis ar marinų štabo viršininkas gen. John Chaisson.

Generolas Cushman šiuo metu yra CIA direktoriaus pavaduotojas. Dvejis metus jis vadovavo Pietų Vietname buvusiems marinams ir prie jų prijungtiems armijos daliniams. Jo komandoje buvo 163,000 vyrų kariuomenė.

Šiaurės Airijos daug sprogimų

BELFASTAS. — Praėjęs šeštadienis šiaurinėje Airijoje jau vadinamas "kruvinuoju šeštadieniu", nes arių slaptos armijos vyrai sukėlė 28 sprogdinimus. Britų kareiviai suėmė 28 asmenis, jų tarpe du, kurie buvo pagauti dedant bombą. Nors sprogimuose buvo sunaudota ketvirtis tonos dinamito, žuvo tik trys asmenys.

Šiaurinės Airijos vidaus reikalų ministeris pareiškė įsitikinimą, kad slaptoji armija pralaimi kovą ir anksčiau ar vėliau turės sustabdyti veiklą.

Kritikų knyga

"Vagos" leidykla Vilniuje išleido Lietuvos Mokslų Akademijos parengtą mokslinį leidinį (I tomas).

Šiame tome skelbiami lietuvių literatūros kritikos pavyzdžiai pradedant 1547 metais ir baigiant 1917 metais sukurtais darbais.

Šalia kitų, skelbiami darbai: V. Kudirkos, P. Višinskio, Mironio, J. A. Herbačiausko, Vydušo, A. Dambrausko-Jakšto, J. Tumo-Vaižganto, J. Jablonskio, M. Biržiškos ir kt.

Tomą redagavo K. Korsakas ir K. Doveika. (E)

Čikagos miesto meras prašo uždėti naujus mokesčius cigarečių, tada cigarečių pabrangtų po 6-7 centus už pakelį.

Margaret Burbidge, Kalifornijos universiteto astrologijos profesorė, gavo pakvietimą užimti Karališkos Greenvich observatorijos direktorės vietą Britanijoje.

NORIMA PAGYVINTI PREKYBĄ SU KOMUNISTINĖM RYTŲ VALSTYBĖM

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas davė leidimą Eksporto - Importo bankui duoti paskolas Rumunijai pirkti Amerikos prekes. Tuo potvarkiu baigiamas tris metus trukęs draudimas duoti kreditus toms šalims, kurios remia Šiaurės Vietnamą. Kartu šis potvarkis leidžia spėlioti, kad bus atidarytos Amerikos kreditų dury ir kitoms komunistinėms valstybėms, jų tarpe ir Sovietų Sąjungai. Maskvoje Amerikos biznierių grupė, Satra korporacija iš New Yorko, pasirašė, stebint prekybos sekretoriui Stans, kuris Maskvoje viešėjo 11 dienų, sutartį, pagal kurią Amerikos įmonės, jų tarpe US plieno korporacija, parduos sovietams žibalo šulinams gręžti mašinų, o sovietai parduos Amerikai chromo, cinko, švino ir vario už 60 mil. dol.

Iranas okupavo tris arabų salas

TEHERANAS. — Gruodžio pirmą dieną pasibaigė Britanijos sutartis su Ras al Khaima šeimyste Persijos įlankoje, o lapkričio 30 d. Irano kariuomenė išsikėlė ir okupavo tris strateginiai svarbias Persijos įlankos salas: Didesnį Tunb, Mažesnį Tunb ir Abu Musa. Dėl pastarosios Irano susitaręs su šeiku Khalid ar Quasimi, Sharia šeimystės vadovu.

Irakas, kuriam tos Persijos įlankos salas irgi rūpėjo, pareiškė protestą dėl salų okupavimo ir nutraukė diplomatinis santykius ne tik su Iranu, bet ir su Britanija. Irano šachas Riza Pahlevi pareiškė, kad tos salas buvo Persijos dalis prieš 150 metų, britai jas užėmė ir pradėjo valdyti septynis Arabijos pusiasalio šeimystes ir sultanus. Iranui salas esančios svarbios, saugant žibalo laivų kelius. Abu Musa saloje yra 300 gyven-tojų, o abeiose Tumbs salose apie 70. Salų policininkai pradėjo šaudyti į atplaukusią Irano kariuomenę. Trys irančiai žuvo, vienas buvo sužeistas. Žuvo ir keturi policininkai bei penki asmenys buvo sužeisti.

Tos trys salas yra svarbiame Hormuz sąsiauryje, kuris jungia Persijos įlanką su Omano įlanka ir Arabų jūra.

Varšuvos pakto konferencija

VARSUVA. — Antradienį Varšuvoje prasidėjo septynių Varšuvos pakto valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija. Joje dalyvauja ir pakto kariųjų jėgų vadai. Konferencijoje tikimasi suformuluoti atsakymą NATO valstybėms, kurios paskyrė ryšininką Manlio Brosio, buvusį NATO sekretorių, derėtis dėl kariųjų jėgų sumažinimo Europoje. Nato ministerių konferencija įvyks gruodžio 8 d. Briuselyje.

Iš Maskvos sugrįžęs V. Vokietijos užsienio reikalų ministris Scheel pareiškė, kad jam nepavyko įtikinti Gromykos, jog pirma reikia sutvarkyti Berlyno klausimas, tik paskui tikėtis Vokietijos-Sovietų Sąjungos nepuolimo pakto ratifikavimo. Gromyko reikalavęs pirma ratifikuoti tą sutartį.

Vakarų valstybės laikosi pažiūros, kad negalima nei kalbėti apie Europos saugumo konferenciją, kol nebus sureguliuoti Berlyno reikalai.

ČIKAGA. — Per Padėkos dienos savaitgalį Ameriką kelių nelaimėse žuvo 607 asmenys.

Amerikos - Sovietų prekyba pernai siekė Amerikos parduotų prekių už 115 mil. dol. ir sovietų parduotų — už 65 mil. dol. Šiais metais ta prekyba jau daug padidėjo, o sekretorius Stans pranešauja, kad ji desimteriopai padidės. Sovietams bus reikalingos paskolos. Už kelių mėnesių į Washingtoną atvyks sovietų delegacija, gal net pats Kosyginas. Nuo gruodžio 8 iki 19 dienos Amerikoje lankysis šėsių asmenų sovietų delegacija, vadovaujama žemės ūkio ministro Vladimiro Mackevičiaus. Manoma, kad bus susitarta dėl dar didesnio pašarinių javų kiekio pardavimo sovietų galvijų ūkiui.

Panaikinus draudimą Rumunijai duoti paskolas, ji bus suliginta su Jugoslavija ir Lenkija, kurių prekęs išleidžiamos be specialių muitų. Rumunija jau seniai laikoma nuosakine komunistinė valstybe, kuri nepritaria Čekoslovakijos okupacijai ir kuri buvo pasikvietusi prezidentą Nixoną į svečius. Pernai Rumunija Amerikoje pirkto prekių už 66 mil. dol. ir pati pardavė Amerikai už 13 mil. dol. Manoma, kad gavusi kreditus, Rumunija Amerikoje pirs dar daugiau.

Kelionės į Kiniją planai ir tikslai

WASHINGTONAS. — Prezidento patarėjas Kissingeris spaudos konferencijoje davė daugiau žinių apie numatomą prezidento kelionę į Kiniją. Prezidentas su palydovais išvyks vasario 21 d. ir bus Kinijoje iki vasario 28 d. Pekino prezidentas su ponu Nixoniene dar aplankys Šanchajų ir Hangčovą. Prezidento grupėje bus patarėjas Kissingeris ir valstybės sekretorius Rogers.

Kissingeris nurodė, kad nėra tikslių tikėtis iš tos kelionės diplomatinį santykių užmezgimo karo Pietryčių Azijoje užbaigimo ar nesutarimų dėl Taiwaną išsprendimo.

Paklaustas apie numatomus prezidento pasitarimus su visos valstybių vadais ir kodėl Amerika nenumato pasitarti su Taiwan vyriausybe, Kissingeris atsakė, kad Taiwan vyriausybės pažiūra ir "mūsų veiksmus" yra gerai žinoma. Ateities santykiai tarp Kinijos ir Taiwan turės būti išspręsti Kinijos ir Taiwan.

IWAKUNI. — Apie 3,000 japonų demonstravo prieš Amerikos karinės bazės Iwakuni. Jie protestavo prieš atominis ginklus, kurie esą bazėje. Amerikiečiai tvirtina, kad bazėje atominis ginklų nėra ir leido japonų pareigūnams patiem bazę patikrinti ir įsitikinti.

Pasikalbėjimas su JAV LB Kultūros Fondo pirm., rašyt. Anatolijum Kairiu

Visi didieji dramaturgai, kai pagelvoju, kad kiekvienas savo aplinkos gyvenimą. Jūs esate vienintelis išeivijos dramaturgas, kuris vaizduoja te lietuvių išeivių gyvenimą savo dramose. Tas gyvenimas yra mūrus, bet jūs didžiosios dramaturgijos pavyzdžiu su-
rūdate šviesą tam gyvenimui. Iš kur ateina toji šviesa?

Pirmiausia, griežtai atsi-
ribuotu nuo "didieji dramatur-
gai". "Didžiosios dramaturgi-
jos" ir panašios terminologi-
jos bei visų galimų šia prasme
implikacijų. Nelaikau savęs
nei dideliu, nei mažu, o tik to-
kiu, koks esu. Mano ūgis —
5'9", o svoris 170 svarų.

Jūsų klausime, mano nuo-
mone, yra pora netikslumų.
Pirma — ne visi "didieji dra-
maturgai" vaizdavo savo ap-
linkos gyvenimą ir, antra, aš
esu ne vienintelis išeivijos dra-
maturgas, vaizduojas išeivių
gyvenimą savo dramose. Ji-
desnė ar mažesnė išeiviskosios
kasdienybės dozė pastebima
visuose mūsų dramų kūrė-
juose.

Jūsų klausimo pabaigai jau
lietuvi mane, nes iš tikro šviesa
ir viltis ateitimi mano kūrybo-
je eina vedamąja spalva. Ne-
žinau iš kur ateina šviesa, tuo
labiau viltis. Esu optimistas iš
prigimties. Neieškau, bet ti-
kiu. Tikiu viskuo, ką matau
ir ką darau, tikiu ir tuo, kuo
tikiu. Taigi, ir ateitimi. Kai pa-
matau jaunų lietuvių būrį ir

Jūsų skelbiamas žmogiskasis
idealizmas dramose ir veikloje
yra aktyvus lietuvių kultūri-
niam gyvenimui. Kai kiti pa-
sitenkina absurdo paskelbimui,
jūs surandate kodėl žmogus iš
viso juda. Kodėl neplaukiate
parėjui?

Mano atsakymas bus žymiai
kuklesnis, nielas Daktare. Ma-
ne labiau stebina klausimas —
kodėl žmonės nejudą arba ju-
da mažai? Juk beveik aksioma,
kad judėti sveika. O vis
dėlto žmonės mėgsta ilgiau pa-
gulėti, pasidėti, pafilosofuoti
prie stiklo alaus etc. tik ne
veikti, tik ne prasmingai ju-
dėti. Argi dar visus tebekamuo-
ja anas viduramžiškas motto
"palaimintas nieko neveiki-
mas". Mūsų tautiniam judėjimui
ar nejudėjimui yra įvai-
riausių priežasčių: apatija, de-
fetizmas, nutukimas iš gero
gyvenimo, nežinojimas, nesid-
domėjimas, apsilėidimas ir
dar kas? Kiekviena šių prie-
žasčių turi savo žemę ir šaknis.
lietuvi ir saulę — nebandyk pa-
tarti!

"Idealizmas" mano kūrybai
nusakyti irgi nėra tinkamas
žodis. Darbas ir nerimas būtų

Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūros sekcija spalio 21 d. suruošė svarstybas: "Seima tautinėje ben-
druomenėje ir tautinis auklėjimas Seimoje". Iš dešinės: paskaita skaito šaulė Stefa Kaunelienė, koordinato-
rius mok. šaulys Pranas Turūta ir skaitė akademikė Liuda Rugienienė.

Nuotrauka K. Sragausko

žymiai tiksliau. Pavėjui ne-
plaukiu, nes nejudu. Eiti
prieš srovę, skaldyti rutiną,
sufikti pasipriešinimą — dra-
matiška ir kūrybiška. Drama
ten, kur dar nebandyta, neda-
ryta, nepradėta. Andra gimdo
veiksma ir įtampą, o nauji
krantai ir salos suteikia pilka-
jai kasdienybei spalvingumą.
Kas liečia absurda, tai ir aš
esu jo nemažai paskelbęs, tik
man absurdas turi prasnę.
Paradoksas. Kas mano, kad
absurde nėra prasnės ar gy-
venimo džiaugsmo, tas nepa-
žįsta nei absurdo, nei gyveni-
mo. Dažnai imamas pavyz-
džiu Sizio mitas neretai klai-
dingai suprantamas. Sizifas
nėra joks beprasmiškumo pa-
vyzdys. Jis nešė akmenį ne ap-
link kalną, kas būtų žymiai
lengviau ir net beprasmiškiau,
bet į kalną! Šiam nusiritus, jis
vėl kartojto ciklą. Čia yra jau
prasnė ir, mano manymu,
tikslas. Sizifas nešė akmenį
kiekvieną kartą vis į kalną, o
kiekviena kelionė į kalną jau
yra ne ta pati, o kita, ne pa-
kartojimas vakardienos, o kū-
rimas rytdienos. Ritualas, ku-
riame pasikartojimo galimybė
iš naujo paruošia žmogų nau-
jam laimės bandymui.

Taip, mano veikalo šiame
festivalyje nėra, bet kam tai
svarbu? Asmeniškai manau,
kad nuo to nenukenčia nei ma-
no kūryba, nei mano vardas.
Čikagos visuomenė turės pro-
gos pamatyti mano "Sidabrinę
Dieną" Marijos auditorijoje
š. m. gruodžio 11 ir 12 d. d. akt.
Zitos Kevalaitės režisūroje.

Mano rūpinimasis "savo"
kaip Jūs išsireiškėte ir kitų ra-
sytojų darbais plaukia iš eina-
mų LB-nėje pareigų. Tiesio-
gine prasme aš savo veikalais
nesirūpinu. Tai kalba tie, ku-
rie nori mane sąmoningai su-
niekinti arba įžeisti. Veik visi
mano veikala! kur nors buvo
statomi, bet aš jais rūpinu-
si tik tiek, kiek buvau prašomas.
Tiesioginiai rūpinasi LB Jau-
nimo Teatru. Jei tokio teatro
neglobotumėte, nereikėtų nė ve-
ikalais rūpintis. Veikalo pasi-
rinkimą apsprendžia pats Jau-
nimo Teatras, kada randamas
režisierius. Jei pasirenka ma-
no veikala, aš nesipriešinu.
Jei nusprendžia statyti Lands-
bergi, Binkį, Ostrauską ar ku-
rį kitą, aš irgi sutinku. Mano
principinis nusistatymas —
svarbu, kad dirba.

Daugių daugiausia mano rū-
pestis riskiasi artimu bendra-
darbiavimu su dramų sambū-
riais ir režisieriais. Jei prašo-
ta ir suprantu. Juokas, geras
anekdotas, ilgai nešioja savy-
je "užtaisą", kuris sprogtas
daug kartų. Žmogus nenori
būti bauginamas per daug, ne-
per daug virkdomas melodra-
monis. Sakoma, kad įtempta
baimė ir nuolatinės sąsajos
kenkia nervams. Tiekia ko-
medijos. Gyvenimiškos, svei-
kos, žmogiskos komedijos.
Žinoma, neįmanoma be tikslo
juoktis. Todėl dažnai juokas
virsta "pajuoka". Tačiau ir
pajuoka žmonės lengviau prii-
ma, negu žaidžia.

Muzikinis veiklas, kurį pa-
rašiau Dainavos ansambliui,
yra lengvo, dalinai satyrinio
pobūdžio komedija. Gal kai
kam ir atrodo, kad aš patai-
kauju žiūrovui, bet taip tik at-
rodo — sąmoningai niekada
nepataikauju, bet niekada ir
iš akių neišleidžiu. Aš nesle-
piu noro matyti savo kūrinį
scenoje, nes kam tada rašyti
iš viso? Universitetų ir biblio-
tekų lentynose užverslos neai-
dintais veikalais. Nežiūrint
kaip ir kas juos rašė, aš geriau

renkuos teatrą ir gyvą sceną,
negu vardą ir dulkes lentynose.
Kada autorius teigia, kad
jam visai nesvarbu jo veikalo
pastatymas, tai tokia frazė yra
leidžiamą nelengva. Rašau daug
ir intensyviai. Geriau paliki-
me ateitį ateitiam.

METRIKA

Gimęs 1914, mokslus ėjęs
Kauno ir Vilniaus universite-
tuose, autorius dviejų poezi-
jos rinkinių: Blaškomi lapai
1946 ir Aukštinė sėja 1953, dau-
gelio draminių veikalų: Diag-
nozė 1956, Viščiukų ūkis 1965,
Curriculum vitae 1966, Šviesa,
kuri užsidedė 1968, Eldorado
1968, Palikimas 1969, Du bro-
liukai 1970, romanas Išlikimo
ji žolė 1971 ir kt. Daug veika-
lų vaidinta iš rankraščių, kaip
Rūtos be darželių, Diplomuo-
tas siuvėjas, Kukių, Sidabrinė
diena ir eilė kitų. Yra laimė-
jęs 4 literatūrinės premijas už
dramaturgią, Diagnozė iš-

II PLB Jaunimo Kongreso stovykla

TORONTO, Ont. — Kanados
Lietuvių Bendruomenės Jau-
nimo sekcija sušaukė posėdį —
pasitarimą ateinančio jaunimo
kongreso stovyklos klausimu.
Posėdis įvyko lapkričio 19 d. Pri-
sikėlimo parapijoje. Jo tikslas
— sudaryti stovyklos darbo ko-
misiją ir komitetus. Į stovyklos
komisiją įeina: Gediminas
Breichmanas pirmininku, Jūratė
Čeponkutė vicepir., Gabija
Juozapavičiūtė ir Laima Gustai-
nytė sekretorėmis ir du iš dinin-
čių Algis Juzukonis su Andriu-
mo Gutausku. Buvo sudaryti
įvairūs darbo komitetai: regis-
tracijos (vadovaus ses. Ignė), in-
formacijos ir spaudos (Gabija
Juozapavičiūtė ir Algis Stankus),
techninis stovyklos paruošimas
(Benis Čeponkus), ūkio reikalų
(Rimas Stirbys), programų vyk-
dymo (Vilija Baukytė). Dar li-
ko tvarkos ir drausmės komite-
tas, kuriam šiuo tarpu ieškoma
žmonių.

Posėdyje buvo aptartas kon-
greso baigimo ir studijų dienų
klausimai, kad atstovaujantys

versta į lietuvių kalbą, Curricu-
lum vitae į anglų ir t. t.

Kanada sekantiame posėdyje su-

II PLBK prezidiumu galėtų at-
tinkamai reprezentuoti Kanados
jaunimo nuomonę. Pereitą sek-
madienį (21 d. lapkr.) stovyklos
ruošimo komisija su komitetų
pirmininkais vyko apžiūrėti sto-
vyklavietės — Romuvos prie
Huntsville, Ont., kad galėtų re-
aliai daryti planus stovyklai ir
aptarti galimus įrengimus.

Stovykla numatoma 500 as-
menims. Darbo yra daug ir ruo-
šimo komisija jo nesibaido. Ti-
kimės, kad susilaikysime ir dau-
giau pagalbos iš visų susidome-
jusių lietuvių kanadiečių.

Stovyklai ruošti komiteto
Informacijos ir Spaudos
Komisija

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

REMKITE TUOS BEŽNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOS"

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais
viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicagos atvažiuojančių lietuvių, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48
pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-
jos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir
kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pastūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 psl.
Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00,
o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigais pasiusite tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią
knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai
įristas, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ
ISTORIJA, I dalis, 208 psl. įrista — \$3.00, minkštais
viršeliais — \$2.00; II dalis, 226 psl. įrista — \$3.00,
minkštais viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl. \$5.50
- Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liudžiuviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ,
88 psl. \$1.00
- S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE, 297 p.
įrista — \$5.00, minkštais viršeliais — \$4.00
- Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 998
psl., dabar tik \$10.00

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaka, mamytė,
apie senus laikus,
kai atvarai ir laumės
Skrąjojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar
krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėgų mūsų mažie-
siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI
NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
truotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŽOKLADINIS KIŠKELIS, pasaka
mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
zus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Sima-
kevičiaus iliustruota, 130 psl. \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip
pasakų, apie pasipiktinimą laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutis, TRYŠ SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premii-
juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švalistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietais viršeliais, puikūs 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai
Eilėuotė padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemai-
čių bendravimo savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Valkai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
tų vaikams perkamas dovanas — pušes knygų, pušes žaislų — lietuviško aukl-
ėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Good intentions never saved a penny.

It takes a commitment to save money. To
your family, to the future. And maybe to
your country. Good intentions just aren't
enough.

That's why the Payroll Savings Plan
works so well. It's a way of saying "I'm
committed."

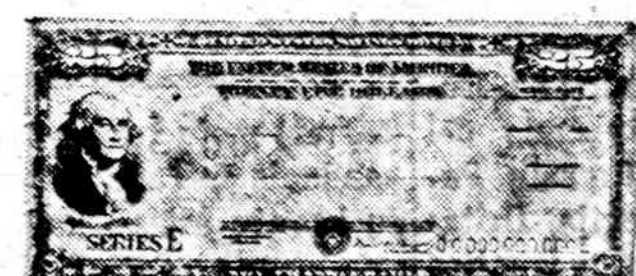
And it's almost effortless. All you do is
sign up once, where you work. Then the
amount you specify is automatically set
aside from your check each payday and
put into U.S. Savings Bonds. You have
automatic saving power.

After all, it's hard to spend money you
don't touch.

Oh, you'll touch it someday. For that
house, or dream vacation, or for your
kids' college education.

And now there's a bonus interest
rate on all U. S. Savings Bonds—for E
Bonds, 5½% when held to maturity of
5 years 10 months (4% the first year).
That extra ½%, payable as a bonus at
maturity, applies to all Bonds issued
since June 1, 1970... with a compa-
rable improvement for all older Bonds.

So think it over. The Payroll Savings
Plan. It's a small effort, but it's a big
commitment. For you and your country.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed,
we replace them. When needed, they can be
cashied at your bank. Tax may be deferred
until redemption. And always remember,
Bonds are a smart way to save.

Take stock in America.
With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement.
It is printed as a public service in cooperation with
the Department of the Treasury and the Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

(Tęsinys)

XII

Kas buvo "kažkokie lenkuojantieji lietuviai"?

"Kraujo praliejimas" Hazletone

HAZLETON, Pa. — Virš 35 tūkstančių gyventojų miestas, antracito kasyklų rajono centras. Pirmas lietuvis su žmona ir net 4 vaikais čia atsirado dar 1870 metais, paskiau jų atsirado daugiau. Kaip dr. Kučas savo "Amerikos Lietuvių (Katalikų ar Kunigų) Istorijoje", taip dailiai mokėdamas kunigų lietuviams pragaistingus darbus užglostyti, rašo "Kažkokio lenkuojancio lietuvio patariami, 1876 m. Hazletono lietuviai įsteigė broliškos pagalbos draugiją, pavadintą lenkiškai: "Towarzystwo Polskie bratniej pomocy swiętego Jerzego, Patrona Litwy..." Nors tuo laiku Hazletone lenkų dar nebuvo, bet įstatai spausdinti vien lenkiškai..."

Lietuviai čia pradėję sustiprėti, kai 1887 m. atvyko kunigas Petras Abramaitis. Nors lietuvių jau buvo 40 šeimų, o lenkų tik 20 šeimų, septynių lietuvių ir dviejų lenkų sudėtis pinigais 1888 metais nusipirktą bažnyčią, bet užrašyta kaip lenkiška ir užrašyta Skrantono vyskupo

vardu. Lietuviai pagaliau tiek laimėję, kad jų bažnyčia buvo užrašyta kaip "Lithuanian Polish Church", bet lenkai įdūkę reikalavo "Lithuanian" pašalinti, o kai tai nebesisekė sutarę surengti "kraujo praliejimą", kad bažnyčia netektų nei tam, nei tam, ir 1892 m. lapkr. 2 d. susitarę ir gausiai susirinkę bažnyčioje puolė lietuvius pretekstu atimti bažnyčioje surinktus pinigų. Prasidėjo muštynės.

"Vyrai taisydamiesi ir mušdamiesi, o moterys klykdamos ir raudamos viena kitai plaukus nuo galvų, visi išsivertė iš bažnyčios ir pradėjo muštis lauke. Į darbą buvo paleistos lazdos, akmenys, plytos ir kas tik pasitaikė kam po ranka. Pribuvusi policija riaušių vadus (lenkus) areštavo... Po šių riaušių pradėta bylinėtis ir galų gale lenkai visai atsiskyrė nuo lietuvių". Lietuviai 1911 metais, kaip praneša L.E., pasistatė bažnyčią už 35,000 ir kleboniją už 10,000 dolerių... Primintana, kad netoli Hazle-

Nauja Brodvejaus žvaigždė Sada Thompson "Twigs" veikale vaidina net keturias roles: trijų ir viena kitą nepanašių seserų (viršuje) ir jų senutės motinos. Kriškiui labai gilia šios aktorės darba.

tono įvyko 1897 m. rugsėjo 10 d. žiaurioji angliakasių žudynė, kai apie 500 streikuojančių būriui iš vienos kasyklos ramiausiai einant iš savo kasyklų į netolimą Latimerio kasyklą, kviešti tos kasyklos angliakasių dėtis į streiką, pakeliui juos pasitiko Luzernės apskrities šerifas su šimtaine savo "deputatų" ir be jokios provokacijos pradėjo į darbininkų minią šaudyti 21 žmogų užmušdami vietoje, jų tarpe penkis lietuvius, ir 55 sužeidami. Buvo iškelta byla, bet teismas žmogžudžius išteisino ir paleido. Šis įvykis buvo didžiausias aktinas darbininkams spiestis į unijas, kuriose lietuviai vaidino svarbią rolę. Lietuviai maineriai bendrai turėjo apie 15,000 savų unijų narių, kurie vėliau įsijungė į United Mine Workers.

Vietiniuose laikraščiuose tilpo Scrantono arkivyskupo O'Hara pasisakymas dėl angliakasių streiko, kuriame dalyvavo didžiulioje tų laikų "Naujieji ateiviai" iš Europos, ir kuriuos šerifas savo padėjėjų šimtaine liepė be atodairos šaudyti. Štai Romos Katalikų Bažnyčios kunigaikščio žodžiai: "Atėjūnai yra kaip sruta šioje šalyje ir verti tik sušaudyti"... Kilus dorųjų žmonių protestams, arkivyskupas O'Hara savo biurius žodžius, atšaukė, tačiau sakoma yra "žodis ne žvirblis, paleisi — nebeapgausi!"

Kuo Hazletone grasio, Freelande įvyko

FREELAND, Pa., arti 6 tūkstančių gyventojų angliakasyklų ir tekstilės pramonės miestelis apie 15 mylių nuo Wilkes Barre. Dar 1914 metais čia buvo 588 lietuviai. Lietuviai čia pradėjo kurtis nuo 1880 metų. Freeland yra viena iš daugelio mainerių kolonijų, kurias sulenkėję lietuvių kunigai nuvedė į lenkų buči. Kai 1887 metais lietuvių čia jau buvo 25 šeimos ir daug pavienių, lietuviai sumanė steigti savo parapiją ir statyti bažnyčią, bet gavo lenkomaną kunigą Varnagirį, kurs, žinoma, įtraukė ir lenkus, nors jų buvo tik apie 10 ar 15 šeimų ir pastatytą bažnyčią, žinoma, pavadino lenkiška. Po trijų mėnesių Varnagiris išsikėlė Plymoutho lietuvių lenkinti.

Gautas kitas kunigas Juodisius buvo negeresnis, kurs taip pat netrukus dingo. Gavę trečią lietuviškesnį kunigą Mažio-

tą lietuviai panorė savo statytą bažnyčioje turėti daugiau svorio ir sutarė parapiją perrašyti iš "lenkiškos" į "lietuvių lenkų". Negalėdami atsisipirti prieš lietuvių daugumą, lenkai sumanė atsisteisti su kunigu Mašiotu ir 1894 metų vieną birželio dieną susiorganizavo kunigo Mašiotu neįleisti į bažnyčią dar iš vakaro užkaldami bažnyčios užpakalines duris ir prie didžiųjų durų pastatydami stiprią abiejų lyčių sargybą. Kun. Mašiotui mėginus įeiti bažnyčion lenkai puolė jį mušti, lietuviai, kurie irgi buvo iš anksto informuoti ir apsidėję prie bažnyčios susirinkę, puolė savo kunigo ginti.

Matyt, iš anksto perspėta policia tuoj atsiradusi bandė padaryti tvarką, bet įsūtę lenkai puolė ir policiją mušti. Sužeis ti 5 lenkai ir 1 policininkas, o vienam lietuviui persauta koja. Iškėltoje byloje lenkai pralaimėjo, daug jų buvo nubausta. Pagaliau lietuviai nuo lenkų atsiskyrę gavo garsų 1863 metų prieš rusus sukilėlių kunigą Vladislavą Dembskį, vėliau buvusį Lietuvių laisvamanų Amerikojė susivienijimo sekretorių, uolų visų Amerikos lietuvių laikraščių bendradarbių ir bent pusės tuzino lietuviškų knygų autorių. Po Demskio buvo kunigas Juoz. Dielininkaitis, kurs tačiau vaikų mokyk lenkiškai, bet tuojau buvęs priverstas nutraukti.

Kaip Liet. Encikl. rašo "Dabar lietuvių veikla silpna, bažnyčia, dėl kurios buvo kovota, laikoma mišria su lenkais, bet oficialiai žymima kaip lenkų parapijos bažnyčia! Iš draugijų tebeveikia SLA 162 kuopa. Kieno dėka lietuvių bažnyčia vėl pateko lenkam, nei L. E., nei pats Kučas savo istorijoje nieko nesako.

"Lietuviško ir lenkiško narodo broliškos meilės mazgai" "Šamukai"

SHAMOKIN, Pa. (Šamukai) 1960 metais 13,674 gyventojai, anglies kasyklų miestas. Lietuviai pradėjo kurtis 1863 metais, ir 1898 m. turėjo jau 591 lietuvių koloniją. Ši kolonija pasižymėjo veiklumu. Čia Mikas Tvarauskas buvo įsteigęs spaustuvėlę, leido anglų lietuvių kalbos žodyną "Tlumočių" ir ruošėsi pradėti leisti Lietuvišką Gazetą, bet spaustuvėlei sudegus vieno darbo nebaigęs, kito nepradėjęs išsikėlė į New Yorką, kur 1879 m. pradėjo tą laikraštį leisti.

Shamokin (Šamukai), kaip ir ko ne visos ankstybosios kolonijos, pasižymėjo vaidais su "broliais" lenkais, su kuriais dėl bendros katalikiškos tikybos sulenkėjusieji kunigai lietuvius piršė pirmo. Dar 1871 metais čia buvo įsteigta bendra lietuvių lenkų šv. Vaitiekaus draugija ir sekančiais metais kun. Juškevičius pradėjo statyti taip pat bendrą bažnyčią ir nors lenkų buvo mažiau negu lietuvių, jie keldami riaušes kun. Juškevičių

gauti kai 1893 metais įsteigė SLA kuopa, 1894 m. Lietuvos vyrų draugija ir 1897 m. Politiškas neprigulmingas klubas. (b. d.) J. Pr.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadienis ir ketvirtadienis nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais nuo 12 iki 5 val.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdas gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvių šviešulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

444 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobilams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months, \$6.00 per 3 months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Gitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kanadoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50

Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sardokai ir Būdežeriai jau išnaikinti

Amerikoje ir laisvame pasaulyje yra didokas skaičius vilkaviškiečių. Jiems yra gerai žinomi Sardokų ir Būdežerių kaimai, šimtus metų stovėję dviejų kilometrų atstume nuo Vilkaviškio. Tūkstančiams vilkaviškiečių teko ne vieną kartą pravažiuoti šių kaimų keliais ir pasidžiaugti derlinga žeme ir gražiai žaliuojančiais ir geltonuojančiais laukais.

Nepriklausomos Lietuvos laikais Sardokuose buvo 33 gerai gyvenantieji ūkininkai, o Būdežeriuose buvo 46. Abiejuose kaimuose, išskirstytuose į viensėdžius, gyveno apie tūkstantis lietuvių. Jie ne tik patys gražiai gyveno, bet jie ir savo vaikus leido į Vilkaviškio mokyklą. Abiejų kaimų ūkininkai buvo geri ir susipratę lietuviai, darbuotūs ūkininkai ir taupūs kaimiečiai.

Šiandien Sardokų ir Būdežerių jau nebėra. Lietuvon išlaužę sovietų tankai ir juos pasekę čekistai, tuojau pradėjo naikinti šių dviejų kaimų ūkininkus. Pirmiausia rusai išplėšė duoną ir drabužius, o vėliau atėmė iš ūkininkų žemę. Pavyzdgingesnius ūkininkus visiems laikams išvežė į šaltąją Rusiją šiaurę. Vilkaviškin atvažiavę Antanas Venclova tvirtino apylinkės gyventojams, kad "darbo žmonių" valdžia neatims žemės iš ūkininkų. Tą patį patvirtino pirmasis rusų paskirtas žemės ūkio ministras Mickus. Bet rusai vis dėlto žemę atėmė iš Sardokų ir Būdežerių ūkininkų. Atėmė iš jų arklius, karves, kiaules ir visas javų atsargas.

"Tarybinės" valdžios atstovai sukvietė "komunistinės" santvarkos sulygintus ir veik ubagais paverstus Sardokų ūkininkus, patarė jiems sudaryti kolchozą. Ūkininkai rusų nesuprato ir į kolchozus nėjo. Rusai juos baudė, specialiais mokesčiais apkrovė, Sibiran vežė, bet sardokiečiai į kolchozus nėjo. Tai buvo prieš 26 metus. Šiandien visi sardokiečiai jau kolchoze, o Sardokų ir Būdežerių laukuose nėra nė vieno lietuvių ūkininko. Šiandien kvilinginė sovietų spauda jau oficialiai paskelbė šitokį pranešimą:

"Vilkaviškio rajonas, Šeimenos kolūkis. Šiandien šis adresas jau žinomas visoje respublikoje. Tai pirmasis ūkis, kuris atšventė kolektyvines įkurtuves, perkėlė visus žemdirbius iš atokių sodybų, išsi-mėčiusių plačiuose laukuose, į modernias miestiškas gyvenvietes. Čia sukurtas tikrai šiuolaikinis socialistinis kaimas, kurio žmonės turės visus būtinia-

ŽYDINCŲ CHRIZANTEMŲ IR GĖSTANČIŲ ŽIBURIŲ POVEIKYJE

Lyg dešinės rankos netekus

Šių metų rugpjūčio 2 d., kaip kas ir jo palikimo byla, kurią vienoj palikimo bylo — P575156 — pasakytą, "at Cayucos, Cal." automobilio nelaimėje žuvo Juozas Tininis, mums žinomas literatas, kalbininkas, publicistas, kurį, 1956 m. į Los Angeles atsikėlęs, radau čia jau begyvenantį. Jis buvo atvykęs iš Australijos. Rugpjūčio 7 d. jo žemiškus palaikus palikome prie mauzolejaus sienos šv. Kalvarijos kapuose.

Į tuos kapus keliauti toli, nors jie man laiko atžvilgiu gal ir labai arti. O noras su velioniu kaip nors susitikti, pasitarti ne nutruksta, tad, besitrafinodamas L. A. didžiuliuose teismo rūmuose, ne kartą jaimu į ran-

kas ir jo palikimo byla, kurią vienoj palikimo bylo — P575156 — pasakytą, "at Cayucos, Cal." automobilio nelaimėje žuvo Juozas Tininis, mums žinomas literatas, kalbininkas, publicistas, kurį, 1956 m. į Los Angeles atsikėlęs, radau čia jau begyvenantį. Jis buvo atvykęs iš Australijos. Rugpjūčio 7 d. jo žemiškus palaikus palikome prie mauzolejaus sienos šv. Kalvarijos kapuose.

sius patogumus, o laukai bus sujungti į didelius, parankius našiai technikai masyvus. Tik per pastaruosius ketveris metus Šeimenos kolūkio žemdirbiai Sardokų ir Būdežerių gyvenvietėse įkurdino daugiau kaip 120 vienkiesiuose gyvenusių šeimų. Išasfaltavę gatves, pastatė centrinę katilinę, nutiesė vandentiekio ir kanalizacijos komunikacijas, atliko daug kitų aplinkos tvarkymo darbų. Drauge buvo toliau didinami gamybos augimo tempai, statoma nemaža gamybinių pastatų: tai didelis kiaulidžių kompleksas, žolės miltų gamybos įmonė, grūdų sandėlis, kurie jau baigti, o dabar kyla 200 vietų karvidė su pagalbiniais patalpų bloku, padėtas kertinis akmuo naujiems kultūros namams" (Tiesa, 1971 m. lapkr. 18 d., 1 psl.)

Sardokai ir Būdežeriai stovėjo Šeimenos pakrantėse. Lietuviai ilgus šimtmečius turėjo savo kultūrą ir vykusią gynėsi nuo svetimosios. Jie gynėsi kaimuose ir vienkiesiuose, jie gynėsi laukuose ir miškuose. Šiandien juos suvarė į kolchozą, kad rusų pastatytas čekistas dieną naktį galėtų juos sekti. Šiandien jiems pastatė javų sandėlį, kad kolchozą saugojantis rusas labai lengvai gautų javus išvežti. Atvažiavęs "tarybinis" žemės ūkio ministras Vytautas Vazalinskas ubagais paverstiems Sardokų ir Būdežerių ūkininkams papasakojo, kaip jiems bus primetama "sovietinė kultūra" naujai projektuojamose "kultūros namuose". Prie vienkiesiuose gyvenusių ūkininkų "komunistai" negalėjo prieiti, žiauriausiomis priemonėmis į susirinkimus negalėjo jų prisišaukti, bet naujai statomame Šeimenos kolchoze policininkai labai lengvai galės juos suvaryti į "kultūros namus". Tuose būsimuose namuose, sardokiečiai norės ar nenorės, jam bus kalama "komunistinė kultūra". Vienkiemiuose atsiskyręs sardokiečiai vyksiai nuo jos gynėsi, bet ar jis pajėgs jai pasipriešinti Šeimenos kolchoze, tai tiksliai ateitis parodys.

Tuo tarpu kiekvienam gyvam likusiam Sardokų bei Būdežerių gyventojui reikėtų bent aprašyti kiekvieną išnaikintų kaimų gyventojų ir dory, darbščių ir ramių kaimiečių gyvenimą. Tikslus buvusių gyventojų sąrašas jau bus istorinis dokumentas, kurį rusas stengsis su-naikinti.

besako aiškiai. Tačiau jos pradžią turėjo būti kur nors "Lietuvių Dienų" žurnalo aplinkoje. Žymiai ryškiau įsirežė mano atmintin "L. D." redaktoriaus Bernardo Brazdžionio namuose, vieno Dailių menų klubo pobūvio metu. Mudu suartino kiek di-sonansiškas tam pobūviui pašne-kesy, disonansiškas todėl, kad jis lietuškas, o kalbos dalykus. Iš kur nors jis buvo nugi-ręs, kad aš savo laiku buvau slankiojęs Lietuvos universiteto koridoriuose ir bandęs ruošti kalbotyros darbui. Taip pat, be abejo, jis žinojo, kad tai nebu-vo man pasisekę. Mat, to aš nie-kad neslepiau.

Nuo to laiko mudviejų kalbi-nės "konsultacijos" nebeutrū-ko, net ir pačios nelaimės išva-karėsi. Nuolat susirūpinęs sa-vo raštų stiliaus gerinimu — literatūriname darbe ir duome-nų tikrumu — lingvistiniuose svarstymuose, jis ta dingstis su manim palaikė kontaktą, tuo pat priversdamas ir mane atid-žiau žiūrėti į kalbos mokslo ir praktikos raštus.

Šeštadienio vakare, š. m. liep-os 31 d., jis Santa Monikoje skaitė savo lemtinęją novelę apie vieną neįtikėtiną kortų lo-šimą, proferanso partiją, kurio-je bene porą kartų suminėjo žmo-gaus žūtį automobilio katastrofo-je. Sekmadienį, prie mūsų knygnešio Vacio Prižginto stalo parapijos kieme, kur jis entu-ziaistiškai šneko apie savo jau pradėdamas atostogas ir viltin-gą poilsį, velionį užkalbinau, truputį padilginamas.

— Žinai, ką Juozai, ką aš šia-nakt sapnavau.

— Ką? — susidomėjo jis.

Aš pasakiau tariamai sapnuo-to žmogaus pavarde, kuri buvo jo jo novelėje. Keistu sutapimu, ta pat pavardė vienas losange-liškis prieš keletą metų buvo naktį suvažinėtas vienoj gatvėj mano kaimynystėje. Tačiau nuo tos padigos bemažant perėjau prie vieno klausimo — abejonės.

— Man atrodo, kad pats nes- niekad lošęs preferanso?

— Taip, — patvirtino.

— Reikėtų novelėje panaudo-ti kiek preferansininkų žargono ir ryškiau pavaizduoti patį lo-šimą, — pridūriau.

Dar paliečiau ir dabar laikra-ščiuose vis dažniau užtikamą žodį — atskleisti. Čia pat su-tarėme, kad aš netrukus para-šysiu bent vieną lapą su prefe-ransistų "dialogais". Po kelių dienų žadėjom susitikti.

Pirmadienį jis išvyko auto-mobiliu San Francisco link ir gyvas nebeįgrįžo.

Man tarpais atrodo, kad da-bar gyvenu su nukirsta dešine ranka, kaip medis su nukirsto-

mis šakomis. Ne, tą ranką te-beturiu, ir ji gali surinkti tele-fono abonemento numerį — 664-1276 (namuose) arba 268-5177 (vėlyvą vakarą darbovietėje), bet jo balso nebeįgirsi. Pir-muoju atveju išgirsi automati-nų atsakymą su "disconnected number", o antru — atsilieps kitas, į jo vietą atėjęs. Nebegau-ši, tad, atsakymų ir į rūpinus klausimus, susijusius su rašto problemomis. Ne į visus klaui-simus atsako ir jo tarpininkavi-mu gautos lituanistinės knygos, žodžiai, o ką bekalbėti apie kla-sikines kalbas!

(Pabaiga) Liudas Balvočius
Los Angeles,
1971 m. lapkritis

— Albertas Kerelis, Luves Mar-quette Parko apylinkės pirm. ir Stanley Balzekas Jr., taltinin-kavo LB apygardos valdybai rengiant Simo Kudirkos laisvės siekimo metinių demonstracijas Chicago miesto centre. Kerelio ir Balzeko rūpesčių demon-stracijoje dalyvavo JAV Kongreso nariai Murphy ir Pucinski. De-monstracijų programą pravedė Illinois valstijos senatorius Pran-as Savickas.

— Jonas Vaičiūnas, LB apy-gardos valdybos vicepirminin-kas prieš rengiant Simui Ku-dirkai prisiminti demonstracijas jų reikalu kalbėjo Sophie Bar-cus radiojo šeimos programoje. J. Vaičiūnas apie demonstracijų organizavimo darbus informavo lietuvių spaudą ir radiją. Ame-rikiečių spaudą, radiją ir televi-ziją informavo Stanley Balze-kas Jr. ir Jonas Jasaitis.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARSO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BIČIULIS

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga "Naujienų" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artu-mą nežiūrint nuotolių ir bus ištikimu ryšininku visai išeivi-jai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PATOGIA UZSAKYMO FORMA

Siunčiu \$22.00. Prašau siuntinėti "Naujienas" kaip Kalė-dinę dovaną metams (pusei metų \$12.00).

VARDAS, PAVARDĖ

NR. IR GATVĖ

MIESTAS VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

.....

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

1932 METŲ DIENORAŠTIS

17

LAPKRIO 15 D.

Užsalo. Jau praeitą sekmadienį į Plun-gę eiti buvo gera, nes visur buvo kieta ir sausa, o pareitį dar ir šviesi naktis buvo. Vakar mėginau daržę arti, bet jau besanti per kieta. Vakare atvažiavo Grišminaus-kiai ir nakvojo pas mus.

Ši ryt papūniai išvežė į Plunge bekonus. Jiems išvažiavus, atėjo girtas Leonas Lu-kauskas ir nebeina namo. Iki pietų esu laisvas, galėčiau padirbėti prie knygų jei-gu ne jis. Po pietų mėginasiu arti, gal bus atsilaidusi žemė. Bet abejoju. Greičiau bus sniego, o ne atlydis.

"Be dogmos" perskaitęs pajutau, kad pas mane, kaip ir pas Plašauską, yra vi-duje antras žmogus, kuris visuomet kyla prieš mane patį su savo priešinga nuomo-ne, kai ką nors galvoju. Tur būt šitaip yra su kiekvienu žmogumi, tad romano auto-rius neturėtų tą reikšmę laikyti ypatingu.

Jau vakaras. Mamūnė parėjo iš Plun-gės pėsčia, kartu su savo seserim Pana-maitė Juste. Buvo jau sutemusi kai jos pa-rėjo. Papūnis teparvažiavęs naktį. Ve-zimų eilėje palikęs dar tik Klaipėdos gat-vės pakalnėje bestovįs. Ilgai truks, kol iki stoties privažiuos.

Kaziūnė bijo eiti į laidarį. Sako gal Lu-kauskis negyvas daržinėje guli. Mamūnė-

pareinant iš Plungės Lukauskienė pa-sakiusi jai, kad nežinanti kur vyras tebeba-liavoja iš vakar dienos. Vakar turguje kaip pradėjo, taip dar ir tebeigeria. Juk gali ir galą kur gauti.

LAPKRIO 18 D.

Laukia mūsų namai kalėdininkų. Va-kar mudu su vaikiu vežėva nuo senkapių smėlį kiemui papuošti. Apipylėva su juo pamatus, išpuošėva takus. Aš, pildamas jį iš vežimo, tik tiek pasakiau: "Tas smė-lis išduos šeiminingo netvarkingumą". At-važiavę svetimi žmonės pamatys, kad čia ko nors laukdami viską tvarko ir švarina. O pas gerą šeiminingą tvarką ir švara vi-suomet, todėl svečių laukiant nereikia puldinti ir viską antraip verst. Antra vėl — tam smėliui pilti ir visuotinei švarai daryti laikas yra pavasari, ne dabar. Tam yra švaros savaitė.

Vakar tėvas išvežė į Plunge šakalių ve-zimą ir, žinoma, visus už juos gautus pinigėlius išleido tiems vieniems šios die-nos pietums produktus bepirkdamas. Po pietų vakar atėjo vėrėja Meškauskaitė, kuri visuomet čia kalėdininkams pietus paruošia. Tad darbas dabar vyksta ir lau-ke ir viduje. Lauke — visuoliniu švarini-mas, viduje virimas ir kepimas.

Kokį lat autoritetą kunigas turi sodžiaus žmonėse!

Prisimenu, kaip vieną kartą, kai par-važiavęs į Vasyliaus namus kunigas Sen-kus besišnekėdamas tarp kitko pamėnė, kad pažįstas Pakalniškį, mūsų tėvo veide

ėmė spindėti laimė ir pasididžiavimas. Ir Eliozui jis sako, kad matydamas jį uni-versitetą baigiant nesidžiaugia tiek, kiek džiaugtųsi matydamas klieriką esant.

Nebeįsugalvoju, kaip turėčiau padary-ti su tais kalėdininkais. Eiti pas juos tu-rėsiu, nes tėvas to būtinai nori, bet nenoriu dalyvausti religinėse apeigose. Nenoriu klaupytis, žegnotis ir bučiuoti tą jų šven-tenybę. Papūniai darys tai su pagarba, o aš negalėsiu tos pagarbos parodyti, nes nesuprantu, kodėl tos bažnytinės apeigos mūsų namuose, kam jos reikalingos, ir kokia jų prasmė. Kad nežeiščiau tu, ku-rie su pagarba į tai žiūrės, geriau noriu laikytis nuošaliai nuo tų ceremonijų.

Besidarbuojant, besikalbant su darbi-ninkais, kartais neapgalvotai išsprunka pašaukus žodis kalėdininkų adresu. Jie gaudo tokius žodžius, pritaria jiems visa širdim. O daro atvirkščiai. Mados vergai. Ir pats tikėjimas žmonėms tik mada bėra. Jie žino, kad sekti turi tą madą būtinai, bet nežino kodėl, ir nežino ką tas visas reikšia.

Išdangino mane iš iš priešininkės. Ten dabar įsistėgė virtuvė. Miegų kamaroje. Ką nori rašyti ar skaityti namuose irgi ne-begaliu, nes visi kambariai užimti, visur svetimi žmonės. Įsitaisiau kamaroje ir dabar pirmą rytą čia sėdžiu. Ant nuolatinių savo drabužių esu užsivilkęs Papūnio kailines kelnes ir didesniusius juo kaili-nius. Šalta nėra.

Jau pirmą valandą dienos. Visi esame pasiruošę. Mažosios mergaitės jau nuo

ryto batutos vaikščioja. Vaikis žadėjo neiti prie kalėdininkų, per pusryčius net išsibarė su Mamūnė. Papūnis tada ėmėsi kitos taktikos — davė jam šešiolika litų, ke-lėtą juokingų žodžių pašnekėjo ir dabar vaikiš jau irgi pasipuošęs kalėdininkų lau-kia.

Aš pats nutariau šitaip: eisiu prie kalė-dininkų, bet truputį vėliau, po religinių apeigų. Kam turu apgaudinėti svetimus žmones? Būsiu toks koks esu.

O ka sakysiu, jeigu kunigas paklaus mane, kodėl negyvenu pas tėvą?

Visaip sakyti galėčiau. Galėčiau sakyti, kad nesugyvenu su tėvu. Bet teisingiausias atsakymas būtų šitoks:

Namuose negyvenu, kad nepatinka man juose gyventi. Perdaug žiaurūs žmo-nės čia yra. Antra vėl — mėgstu laisvę, o namuose būdamas pamažu kaip ir nusto-čiau jos. Turiu būti laisvas kaip laukų vėjas, pasaulis turi būti man atviras.

Ar būsiu ūkininkas? Tikriausiai gali kunigas mane šitaip paklausti.

— Jeigu kuomet ir būsiu, tai tik reika-lo spiriamas. Tik tuokart, jeigu kitokio pragyvenimo šaltinio nebeturėčiau. Dėlto aš ir nenoriu išsivadėti tėvo palikimo, žemės, nes juk gali ateiti tokios sunkios dienos, kad žemė man labai naudinga būti galės. Bet dabar prie jos, prie ūkininkavimo, jo-kio patraukimo neturiu. Gal kuomet toks patraukimas ir atsiras, aš nežinau.

Virėjų personalas ir visi namiškiai su vis didėjančiu įtempimu laukia kalėdinin-ky. Jau atvažiavo Juodeikių padvados,

kurios paims kalėdininkus nuo mūsų to-liau vežti.

Ir jau po kalėdininkų. Daug papras-čiau praėjo viskas, ne kaip vaizdavausi prieš tai. Pirmiausia reikia pasakyti, kad aš nesielgiau kitaip, nuo kitų nesiskyriau, buvau ir ant pakrapinimo, ir tą bučiuoja-mą bučiuoju, ir net kortelę išpažinčiai paėmiau, nors ne pats nežinau kur ją dėti reikės. Nuo kitų skirtis nebeturėju jėgų. Prieš pat kalėdininkams parvažiuojant bu-vau pradėjęs blogai jaustis: ėmė šaltis, kažkokia apatija užgūlė. O atsiskirdamas nuo kitų būčiau išsilaikęs tam tikrus rezul-tatus, gal ir audrą. Tad, kalėdininkams jau į kiemą įvažiuojant, mojuo ranka į viską ir pasidaviau srovei be pasipriešini-mo.

Man dabar rašan, antrasis mano "aš" sako man, kad noriu teisingai, kad ieškau priežasčių kurių nėra, kad nebuvo pagrindo nevykdyti savo nutarimo, ir kad, bendrai, aš visuomet esu tartingas nutarimais, bet bėdinas jų vykdymu.

Ko, ko, bet jau paviešėjome gerai ka-lėdininkams išvažiavus. Kai tik apėjo jie mūsų namus, tuojau visi — tėvas, se-serys, vėrėja, Panamaitė, Mamūnė ir aš — apsidėme tą patį stalą ir pradėjome nai-kinti valgių likučius. O gardūs jie buvę! Čia jau ne pietūs, o vaisės. Su pietumis gaunamais valgykloje nė lyginti negalima. (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

DR. ANKA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 3/4-8012

Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAUPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadi. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi., antradi., ket-
virtadi. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadi. ir sešadi-
eniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

DR. P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bap-
dazai, Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8. Sešadieniais 9-1.
1850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

ANTANAS GINTNERIS**Balfo direktorių suvažiavimas Clevelande**

Kas ten dalyvavo, ką svarstė,
ką gero nutarė padaryti Balfo
darbuotojai gali pasigirti tokia
dorybe: kai daugelis lietuviškų
organizacijų tarpusavyje nesu-
taria, beprasmiškai kovoja ir eik-
voja savo energiją, tai baltinai-
kai ją nukreipia į vieną ir
ryžtingą darbą. Jie neturi lai-
ko veltui gaišti, nes reikia dirbti.
Reikia organizuoti ir vykdyti
sunkų šalpos darbą. Tada iš-
nyksta aistros ir kartėliai, jei
tokie pasitaiko jų darbo kelyje.
Ten visiems yra vietos darbui,
garbės pasidalinimui ir tikram
broliskam sugyvenimui, nes visi
žino ir supranta, kad čia atejo
dirbti labai sunkų, bet garbingą
ir reikalingą darbą.

Tokia dvasia vyravo ir pasku-
tiniame Balfo direktorių suva-
žiavime Clevelande spalio 23 d.,
kur susirinko iš visos Amerikos
miestų 27 Balfo direktoriai ar
jų įgaliotiniai. Neatvyko tik 5
direktoriai. Visi clevelandiečiai
Balfo darbuotojų buvo maloniai
priimti, pavaišinti, gavo minkš-
tas nakvynes, ir dalis jų daly-
vavo vietos koncerte.

Direktorių suvažiavimą atid-
arė Clevelando Balfo skyr. pirm.
V. Akelaitis. Balfo direktorius
pasveikino dr. Vl. Ramanauskas,
pakyšdamas Balfo direktorių
pirmininkę Mariją Rudienę
pirmininkauti. Sekretoriais buvo
pakviesti: Balfo gener. sekr. Alb.
Dzirvonas ir Balfo CV sekret.

GRADINSKAS
AM-FM RADIJAS
STEREO
FONOGRAFAS
NAMŲ ELEKT. IR BATER.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING.
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HElock 4-2413
7759 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžiūje pro tirpstantį sniegą liepia
laidynius išskleisti mažutį žiedą, apkauso medžių šakas
žirgynais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdų ir garso
stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovėse žmogus
juokauja ir verkia poetai, pajędami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujieneose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis - Vaiciūnė, ZVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio for-
mato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Eilėgys, giesmės, poemos.
Klaidinlio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butky Juozas, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilėgys rinktinė, 168
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eilėnų pasakojimai apie
išvengtąsias lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko
"Anykščių Šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėnų kūrinių
rinktinė, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Guodis, AUGONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai,
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienu
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Balfo direktoriai savo laiku ir
nutarė nepatenkinti nė vieno lie-
tuvio prašyme šalpos srityje, gy-
venančio Kanadoje. Bet ar tai
gerai padaryta — tai klausim-
as?

Dabar siuntinių persiuntimo
tvarka yra žymiai pakeista. Taip
pageidavo vietos skyriniai bei ap-
skrities valdybos. Todėl nereik-
ia kritikuoti ir Balfo tarnau-
tojų bei valdybos. Darbas kiek
pasiskirstė ir jis eina pakencia-
ma tvarka pirmyn. Atsiradę nes-
klandumai pataisomi ir viskas
juda gera kryptimi. Tik reikia
daugiau pasitikėjimo, atsakomy-
bės ir ryžto.

Clevelando Balfo darbuotojai,
kaip direkt. O. Jokubauskienė,
direkt. dr. Vl. Ramanauskas,
pirm. V. Akelaitis ir kiti Balfo
darbuotojai ir bičiuliai parodė
daug nuosirdumo savo kolegoms
direktoriams suvažiavimo metu,
todėl visiems priklauso padėka
ir nuosirdumo žodis — ačiū,
ačiū!

Tegyvuoją Balfas ir jo nuo-
sirdūs talkininkai!

SKAITYK PATS IR PARAGIN
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

A. + A.
JULIA PETRULIS
Pagal tėvus Norvill
Gyv. Crystal Lake, Ill., anksčiau gyv. Chicago, Ill.
Mirė 1971 m. lapkričio mėn. 30 dieną. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: 3 dukters — Ję, Lupinski, jos vyras Tony,
gyv. Crystal Lake, Ill., Frances Macieja, jos vyras John, gyv. Ana-
heim, Calif. ir Susan Moberg, jos vyras Harvey, gyv. Harvey, Ill. 3 sū-
nūs: Charles Petrusis, gyv. Lansing, Mich., Joseph Petrusis Jr., gyv.
Cicero, Ill. ir Albert Petrusis, gyv. Crystal Lake, Ill. 19 anūkių, 8 pro-
anūkių, kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Warner & Flagg koplyčioje, 2 No. Williams St.,
Crystal Lake, Ill.

Ketvirtadienį, gruodžio 2 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios ir St. Thomas parapijos bažnyčia, esančia R. 176 & Oak St., o po
gedulingu pamaldų bus laidojama St. Thomas Section, Crystal Lake
Memorial Park kapinėse.

Visi a. a. Julia Petrusis gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavi-
mą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Dukters, sūnūs, žmonės, marčios, anūkai,
proanūkai ir gimines.

Laidotuvių Direktorai Warner & Flagg. Tel. 815 — 459-3000.

A. + A.
TILLIE BREWER - ALEKSAITĖ
Gyv. 6419 So. Maplewood Ave.
Mirė 1971 m. lapkričio mėn. 29 dieną, 4:00 val. popiet, sulaukusi
60 metų amžiaus. Gimusi Chicago, Illinois.
Paliko nuliūdę: vyras Leonard, sesuo Anna Gribin, uošvėnė Cora
Gray, sesers dukters — Mary Gribin ir Ann Calabrese, jos vyras
James, broliuė Josephine Aleksa, brolio dukterė Josephine Aleksa,
brolio sūnus Edward Aleksa, jo žmona Lee ir kiti gimines, draugai ir
pažįstami.
Priklausė Daughters of Isabella of St. Rita Church ir Lietuvių Su-
valkiečių Draugijai.
Trečadienį 6 val. vak. kūnas bus pašarvotas Lack-Lackawicz ko-
plyčioje, 2424 W. 69 St.
Penktadienį, gruodžio 3 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios ir Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Tillie Brewer gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavi-
mą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras ir gimines.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

JOSEPHINE A. KLOWAS
Gyv. 1620 No. Leavitt Ave.
Mirė 1971 m. lapkričio mėn. 30 d., 5:20 val. vak., sulaukusi 53
metų amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.
Paliko nuliūdę: motina Adela, sesuo Aldona E. Sudeikis, jos vyras
Nick, 2 broliai — Paul J., jo žmona Monica ir Julius, jo žmona
Louis, 3 dukterės — Twila Dahl, Audrey Haiman, Patti Klowas,
2 sūnėnai — Bruce Klowas ir Joseph L. Klowas bei kiti gimines,
draugai ir pažįstami.
Velionės tėvas buvo Joseph W. Klowas.
Kūnas pašarvotas Stanley koplyčioje, 3060 Milwaukee Ave.
Seštadienį, gruodžio mėn. 4 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios ir Lietuvių Tautinės kapinės.
Visi a. a. Josephine A. Klowas gimines, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Motina ir gimines.

Laidotuvių Direktorai Arthur Stanley. Tel. 342-3330.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubo narių priešmetinis susirinki-
mas vyks ketvirtadienį, gruodžio
2 dieną 8:00 val. vak. Hollywood Inn
saloje, 2417 W. 43rd St. Nares prašo-
me atsilankyti nes bus renkama 1972
metų valdyba ir kt. Po susirinkimo
bus vaišės.
Estella McNamee, nut. rašt.

— Upytės Draugiško klubo priešme-
tinis susirinkimas vyks penktadienį,
gruodžio 3 d., 8:00 val. vak. Holly-
wood saloje, 2417 W. 43rd St. Prašo-
me visus narius ir norinčius įrašyti
į klubą gausiai susirinkti. Bus renka-
ma valdyba 1972 metams ir yra daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirinki-
mo bus vaišės.

A. Kalys, nut. rašt.

— SLA 134-tos Moterų kuopos svar-
bus susirinkimas vyks penktadienį,
gruodžio 3 d., 8:30 val. vak. Holly-
wood saloje, 2417 W. 43rd St. Visos na-
res kviečiamos atsilankyti, nes bus Pilo-
mosios Tarybos nominacijos ir renka-
ma 1972 m. kuopos valdyba. Malonė-
kite atsiųsti \$1.00 vertės dovaną dėl
"grab bag".

C. Austin, fin. sekr.

— Upytės Draugiško klubo linksmas
sokių vakaras vyks šeštadienį, gruod-
žio 4 d., 7:00 val., Hollywood saloje,
2417 W. 43rd St. Sokiams gros Ge-
orge Joniko orkestras. Bus skanių
valgių, įvairių gėrimų ir gražių dova-
nų. Valdyba ir komisija kviečia visus
narius ir svečius atsilankyti ir links-
mai praleisti laiką su upytiečiais.

A. Kalys

— Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos
priešmetinis susirinkimas vyks sek-
madienį, gruodžio 5 dieną Lietuvių
Auditorijos mažojo saleje, 3133 So.
Halsted St., 1:00 val. p. p. Nares gausi-
ai dalyvaukite, nes yra daug svarbių
reikalų aptarti ir bus 1972 metams
valdybos rinkimai. Po susirinkimo
bus vaišės.

C. McNamee, nut. rašt.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

BALFO ATSIŠAUKIMAS

Ankstytas Padėkos Dienos do ir savo vyrą, kuris nuo šalrytas, kėliau vos-penkta val. įpusėjus. Sėdau prie rašomojo stalo ir emiau sukaityti keltą laišku. Ypač sujaudino mane vienos šeimos likimo aprašymas. Žinios jame autentiškos, nors pavarde turiu nutylėti.

1941 m. N. N. su vyru gyveno Kaune, nebuvo valdininkai ar aukštesnės klasės pasiturintieji. Laukėsi naujagimio, šeimos džiaugsmo. Bet jie abu buvo išvežti į Sibirą, atskirti nuo vienas kito. Netrukus gimė berniukas operuojant cesuriniu piūviu, be jokių mįsčių vaistų — užmarinimo. Išėjusi iš ligoninės važiuo su naujagimi ant anglių vežimo prie -35C šalčio (apie -10F). Nuo šalčio jai sprogo ausų būgneliai ir ji labai neprisigirdi. Mažytį vaikutį palikdavo trobelėje prižiūrėti lovelės, o pati turėjo eiti dirbti. Susirūpinti turėjo eiti dirbti. Susirūpinti turėjo eiti dirbti.

do ir savo vyrą, kuris nuo šalrytas, kėliau vos-penkta val. įpusėjus. Sėdau prie rašomojo stalo ir emiau sukaityti keltą laišku. Ypač sujaudino mane vienos šeimos likimo aprašymas. Žinios jame autentiškos, nors pavarde turiu nutylėti.

Vyras, šiaip taip pasidurbęs medinius protezus, medinę rankom varomą kėdę kaiką galėjo dirbti. Netrukus mirė. Ją su berniuku išvarė iš butelio — (kampu) ir niekur negalėjo rasti vietos, kur gyventi. Turėjo išvykti į Latviją. Sūnus ten pradėjo dirbti. Motinai buvo lengviau, nes ji visai be sveikatos, negalėjo dirbti. Nelaimė! Sūnų užmušė ant jo užklęs sunkvežimis. Po sūnaus mirties ji gauna 22 rublių pensijos i mėnesį. Turi labai sunkų gyvenimą, stokoja šiltesnio drabužio. Giminių neturi, tik sesers šeimą, kuri iki šiol tebevargsta Sibire.

Laisvos Lietuvos laukį kai kurių tarnybų buvę pareigūnai visai negauna pensijos, jų viltis — Balfio geradarijai. Stai po ranka kitas aiškas, kur nuoširdžiai dėkoja už paramą. "kad jūs mūsų nepamirštate, gilioje senatvėje".

Kada Padėkos Dienoj šiame krašte milijonai kalakutų sotina ir džiugina susibūrusius gimines, o kas džiugina aną vargą moterį, senelius ir daug daug kitų?

Artinasi Kalėdos, užplūsta krautuvės pirkėjais, džiugina viens kitą dovanomis (kurios dažnai netinka gavėjui, pasakui eina "čičiuoti" etc.) Sumažinkim šiuos pirkinius, dailių pinigų aukokime vargą broliams, sesėms per Balfą. Tai šventa visų mūsų pareiga!

Kun. V. Martinkus,
Balfio pirmininkas

paramos neegzistuoja. Gi lietuviškos išlaikymo atžvilgiu, atlieka vieną iš svarbiausių uždukių.

Mokyklos savo patalpų neturi, reikia mokėti brangias nuomas. Neturi mokslo priemonių, kad sudomintų mokinius ir pajautintų pamokas. Tėvai labai apkrauti įvairiais mokesčiais, reikalingi paramos iš šalies. Pagaliau, susipratęs lietuvis ne vien tėvams džiaugsmo teikia, bet reikalingas ir naudingas visai tautai. Todėl visituri susirūpinti jaunosios kartos lietuviškumu.

Tų minčių vedami, š. m. gruodžio mėn. 4 d. 7 val. 30 min., atvykite į Balfio Pakšto salę, kurioje vyks Dariaus - Girėno lietuviškos mokyklos rengiamas pasilinksminimas. Bus turtinga loterija, valgių, gėrimų. Sutiksime draugų, pažįstamų, pasišoksite Pakšto orkestrui grojant. Padėkite mokyklai, mokančiai virš 3000 dol. metinės nuomos už patalpas. Skambinkite telefonais GR 6-7183 ar 737-8871 rezervacijoms.

J. Plačas

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Negrė kandidatė į JAV prezidentus

Praeitą pirmadienį Chicagoje lankėsi Mrs. Shirley Chisholm, demokratė kongresmanė iš New Yorko ir kalbėdama 900 svečių Pick-Congress viešbutyje pasakė, kad ji planuoja kandidatuoti į JAV prezidentus.

"Aš žinau, ką reikšia patapti pirmąja juoda moterimi Kongrese", pasakė ji; "būti moterimi yra dar sunkiau kaip būti juoda". Jos motina buvusi kvakerė ir ją išauklėjusi tvirtu ir drausmingu būdu.

"Vyrai bando sudaryti sąjungą, kad as esanti sunkiai sugyvenama. Profesionalai politikieriai juokėsi iš manęs, kai aš prieš 20 metų pirmą kartą atidariau savo būrą, bet jie liovėsi besijuokę nuo praeitos savaitės, kad Americana viešbutyje New York'e, 1.300 svečių sumokėjo po \$50 už pietus sukeliant lėšas mano kampanijai", pasididžiavo pirmoji juodoji kongresmanė, pridurdama, kad planuoja dar šiais metais sukelti \$300.000 ir jei pasiseks, tai savo kandidatūrą (į prezidentus) ji paskelbs sausio 2 ar 3 dieną.

"Už mane stovi moterys, studentai ir juodžiai ir aš galiu kalbėti ispaniškai ir kalbėti tiesiai į žmones, kuriuos baltųjų dominuojamoji bendruomenė yra atstūmusi... "Aš esu progresyviškiausias daiktas, koks kada kada kandidavo į prezidentus", nesigirdama didžiavosi kandidatė.

Kiek gali išgerti prieš vairuodamas

Šiomis dienomis laukiama Illinoiso gubernatorių Ogilvie

pasirašanti įstatymą, kurio tikslas atpratinti nuo gėrimo prieš vairuojant arba nuo vairavimo po išgėrimo. Įstatymas pradės veikti nuo ateinančių metų liepos 1 d.

Vairuotojas privalės 15 minučių bėgyje dukart pūsti kvapą į prietaisą, vadinamą "breathalyzer". Atsisakęs pūsti neteks vairavimo leidimo 3 mėnesiams, antrą kartą 6 mėnesiams.

Vairuotojams patiesiems sau gėbėti yra pagamintas prietaisas "Drink - Drive kalkulatorius", kurį galima įsigyti parašant: "Drink-Drive Calculator" Box 3007, Springfield, Ill. 62703. Kalkulatorius parodo, kokio svorio žmogus nuo kiek stiklėlių 86 laipsnių whisky kiek laipsnių turi alkoholio savo kraujyje pirmos valandos po išgėrimo bėgyje.

"Chicago Tribune" bendradarbis Ronald Kotulak perspėja, kad "reikia baisyti daug "būzės" išgerti, kol patapsi legaliai girtas, bet daugumas vairuotojų tiek daug negeria. Pavyzdžiui, 180 svarų vyras turėtų išgerti 6 uncijas 86 laipsnių likerio arba 6 pakius alaus, kol bus vadinamas girtu. Illinojų ir daugumoje kitų valstijų legaliai girtas skaitomas, kurio kraujyje randama .10 nuošimčių ar daugiau alkoholio.

Dail. A. Rūkštelė laimėjo "L.L." premiją

Praėjusį penktadienį L.T.S. geros namuose buvo paskelbti dailininkų konkurso, skelbto LAS organizacijos ir Laisvosios Lietuvos redakcijos, rezultatai. Konkurso sąlygos buvo reikalaujama, kad dailės kūriniai vaizduotų Lietuvos kovas su okupantu. Jury komisija: M. Laurinavičienė, J. Trišys, E. Smilgys, J. Voldemaras ir K. Baltramaitis pirmą premiją paskyrė dail. A. Rūkštelės paveikslui "Sužeistas partizanai". Antrą premiją laimėjo dail. J. Juodis. Premijuočių kūriniai liks Laisvosios Lietuvos kovos su okupantu. Jury komisija: M. Laurinavičienė, J. Trišys, E. Smilgys, J. Voldemaras ir K. Baltramaitis pirmą premiją paskyrė dail. A. Rūkštelės paveikslui "Sužeistas partizanai". Antrą premiją laimėjo dail. J. Juodis. Premijuočių kūriniai liks Laisvosios Lietuvos kovos su okupantu.

— Rimas Genčius, Vytas Šumskis, Jonas Miglinas, Linas Rasklavičius, Linas ir Audrius Regai, Algirdas Jasaitis, Saulius Kuprys, Šumanas, Radavičius, Jūrėtė Jasaitis, Valdemaras Šadskas ir kiti jaunuoliai talkininko apygardos valdybai rengiant Simui Kudirkai prisiminti demonstracijas.

— Konstantas J. Savickas dirba asistentu Chicago miesto teisinio patarėjo įstaigoje, kurios tikslas ir pareigos prižiūrėti veiksmų teisėtumą, ypatingai protestų bei demonstracijų metu, teikiant policijai ir administracijai teisinius patarimus. Neseniai jis lankėsi Japonijoje, kur jam teko stebėti masines demonstracijas.

— Tradicinės "Kalėdos Pasaulyje" programos Chicago Mokslo ir Pramonės muziejuje, 57-ta ir So. Lake Shore Dr., prasidės gruodžio 3 d., 7:30 val. vak.

HELP WANTED — FEMALE

CLEANING WOMAN
Experience helpful, but not necessary. Full time, hours 4:00 P. M. to 12:00 A. M. Monday through Friday. Good salary and benefits. 1 block from L. Call Personnel Department 273-5000. STATE NATIONAL BANK 1603 ORRINGTON EVANSTON All Equal Opportunity Employer

LIVE IN HOUSEKEEPER
PERMANENT. No cooking. Adults. Beautiful new home. North west suburb. Own room. T. V. Salary open. Good references. 769-3300

HELP WANTED — MALE

REIKALINGAS BARTENDERIS
422-5353

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS

Gyvuliai—Šunys—Paukščiai, etc.

RENTING IN GENERAL

NUMOS
ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ BUTAS 2-tram aukšte Bridgeporto apylinkėje. Tel. 523-4109.

greitai bus skelbiamas konkursas poemai apie Simą Kudirką parašyti.

Laisvoji Lietuva yra grynai naujųjų tremtinių laikraštis, įsikitejęs prieš 25 m. Vokietijoje, trejis metus leistas Kanadoje, šiuo metu išeina Chicagoje. Laikraštį redagavo visa eilė žurnalistų, o šiuo metu redaktore kolegiją sudaro: K. Dirks, S. Jakubickas, J. Juodis, dr. V. Misiulis, J. Miškinis, K. Oželis, A. Rimas, K. Tautkus, J. Virbalis, P. Žickus ir V. Semaska. Kolegijos pirmininkas V. Šimkus.

TRUMPAI

— Rimas Genčius, Vytas Šumskis, Jonas Miglinas, Linas Rasklavičius, Linas ir Audrius Regai, Algirdas Jasaitis, Saulius Kuprys, Šumanas, Radavičius, Jūrėtė Jasaitis, Valdemaras Šadskas ir kiti jaunuoliai talkininko apygardos valdybai rengiant Simui Kudirkai prisiminti demonstracijas.

— Konstantas J. Savickas dirba asistentu Chicago miesto teisinio patarėjo įstaigoje, kurios tikslas ir pareigos prižiūrėti veiksmų teisėtumą, ypatingai protestų bei demonstracijų metu, teikiant policijai ir administracijai teisinius patarimus. Neseniai jis lankėsi Japonijoje, kur jam teko stebėti masines demonstracijas.

— Tradicinės "Kalėdos Pasaulyje" programos Chicago Mokslo ir Pramonės muziejuje, 57-ta ir So. Lake Shore Dr., prasidės gruodžio 3 d., 7:30 val. vak.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PARDUODAMA 2 AUKSTU MURINIS

NAMAS ant platus sklypo. 4216 So. CAMPBELL. Tel. 927-7043

SIUNTINIAI I LIETUVA

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODZIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Chicago lietuvų meniniais pasirodymais kalėdinių eglučių rotundose scenoje ir lietuviškais valgiais muziejaus valgykloje. Savaitgaliais programos prasideda 2 val. popiet ir su pertraukomis tęsiasi iki vėlaus vakaro. Įvairių mokyklų ir grupių koncertai prasideda 10:30 ir 1:00 val. šiaurinėmis. "Kalėdos Pasaulyje" programos yra pradėtos prieš 30 metų. Šiemet dalyvauja 26 tautybės.

— Rašyt. Liudo Dovydėno atsiminimai iš 1-mosios bolševikų okupacijos dviejų tomų knygos "Mes valdysime pasaulį" yra gaunama Naujienose. Abu tomai kainuoja 8 dol. Taip pat yra gauta nauja siuntla kun. M. Valatkos knygų "Už laisvą lietuvių". Kainuoja 5 dol.

— US Pašto Tarnyba ragina išsiųsti iki gruodžio 10 d. vietinius siuntinius ir kalėdinius laiškus, einančius į kitas valstijas. Dauguma vietinių kalėdinių kortelių turėtų būti išsiųstos iki gruodžio 15 d.

— Vytauto Žukausko Siuntinių įstaiga, 2608 W. 69 St., telef. WA 5-2787, praneša, kad laivų krovėjams grįžus į darbą, paštas vėl priima siuntas į Europą. Šioje įstaigoje siuntinių priėmimas vyksta įprasta tvarka.

(Pr.).

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX
4445 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

NAUJIENAS

Lietuvių tautiškai perka ir parduoda ir prekių kainas tikrai per

NAUJIENAS

OPERETĖ

"SIDABRINĖ DIENA"

su simfoniniu orkestru. Dainavos ansamblio statoma šeštadienį, gruodžio 11 d., 8 val. vak., ir sekmadienį, gruodžio 12 d., 2:30 val. po pietų Marijos aukšt. Mokyklos Auditorijoje.

Bilietai: po \$8, \$7, \$6, \$5, \$4, \$3 ir abu pastatymus gaunamieji "Marginiuose", 2511 W. 69th St. Tel. PR 8-4585.

Toliau gyvenantieji bilietus gali įsigyti paštu, pasiuntę čekį, arba Money order, nurodant dieną ir kainą. Šiuo adresu, "Dainava", 7217 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

DĖMESIO!

KARPENTERIS

Porčiai — Garažai su durim — Priestatai.

Beisamųjų įrengimai ir kiti įvairūs karpentieri darbai. Taip pat naujų namų statyba, su lotu ar be lotu.

Apskaičiavimai nemokami.

JOE ŠUKYS

TEL. — 582-7595

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention

4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasilinksminimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasilinksminimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Įgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3,00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius ir Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

BRONIUS MURINAS
Is atidaromos parodos gruodžio 4 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre